

0.0.1 bāhiyasuttam

1. evaṃ me sutam: ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvatthiyaṃ viharati jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme.

2. tena kho pana samayena bāhiye dāruciriye supphā-rake paṭivasati samuddatīre sakkato garukato mānito pūjito apacito, lābhī civarapiṇḍapātāsenāsana gilāna-paccayabhesajjaparikkhārānaṃ. atha kho bāhiyassa dārucīriyassa rahogatassa paṭisallīnassa evaṃ cetaso parivitakko udapādi: ye ca kho keci¹ loke arahanto vā arahattamaggaṃ vā samāpannā, ahaṃ tesamañña-taro'ti.

3. atha kho bāhiyassa dārucīriyassa purāṇasālālohitā devatā anukampikā atthakāmā bāhiyassa dārucīriyassa cetasā cetoparivitakkamaññāya, yena bāhiyo dārucīriye tenupasaṅkami. upasaṅkamtvā bāhiyaṃ dārucīriyaṃ etadavoca: ne va kho tvaṃ bāhiya arahā. nāpi arahattamaggaṃ vā samāpanno. sāpi te paṭipadā natthi yāya vā tvaṃ arahā assa², arahattamaggaṃ vā samāpanno'ti. atha ko carahi sadevake loke arahanto vā, arahattamaggaṃ vā samāpanno?'ti. atthi bāhiya uttaresu janapadesu sāvatthi nāma nagaraṃ. tattha so bhagavā etarahi viharati araham sammāsambuddho. so hi bāhiya bhagavā arahā ceva, arahattāya ca dhammaṃ desetī'ti

¹ye kho keci, machasaṃ.

²assasi, syā.

4. atha kho bāhiyo dārucīriyo tāya devatāya saṃve-jito tāvadeva suppārakā³ pakkāmi sabbattha ekarat-tiparivāsenā. yena sāvatthi jetavanam anāthapiṇḍi-kassa ārāmo⁴ tenupasaṅkami. tena kho pana sama-yena sambahulā bhikkhū abbhokāse caṅkamanti. atha kho bāhiyo dārucīriyo yena te bhikkhū tenupasaṅkami. upasaṅkamitvā te bhikkhū etadavoca: kahannu kho bhante etarahi so bhagavā viharati araham sammā-sambuddho? dassanakāmamhā mayam tam bhagavan-tam⁵ arahantam sammāsambuddha'nti. antaragharam pavitṭho kho bāhiya, bhagavā piṇḍāyā'ti

5. atha kho bāhiyo dārucīriyo taramānarūpo jetavanā nikkhamitvā sāvatthim pavisitvā addasa bhagavantam sāvatthiyam piṇḍāya carantam pāsādikam pasādanī-yam santidriyam santamānasam uttamadamathasama-thamanuppattam⁶ dantam guttam yatinduriyam nāgam. disvāna yena bhagavā tenupasaṅkami. upasaṅkami-tvā bhagavato pāde sirasā nipatitvā bhagavantam eta-davoca: 'desetu me bhante bhagavā dhammam, de-setu sugato dhammam, yam mamassa dīgharattam hi-tāya sukhāyā'ti.

6. evam vutte bhagavā bāhiyam dārucīriyam etada-voca: ' akālo kho tāva bāhiya. antaragharam pavitṭ-

³suppārakamhā, machasam.

⁴bhagavāsāvatthiyam viharati jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme, sū.

⁵dassanakāmamahā bhagavantam, machasam.

⁶uttamasamathadamathamanuppattam, machasam.

ṭhamhā piṇḍāyā'ti.

7. dutiyampi kho bāhiyo dārucīriyo bhagavantam eta-davoca: "dujjānam kho panetam bhante bhagavato vā jīvitantarāyānam, mayham vā jīvitantarāyānam. de-setu me bhantebhagavā dhammam, desetu sugato dhammam, yā mamassa dīgharattam hitāya sukhāyā"ti.

8. dutiyampi kho bhagavā bāhiyam dārucīriyam eta-davoca: " akālo kho tāva bāhiya. antaragharam pavīṭṭhamhā piṇḍāyā"ti.

9. tatiyampi kho bāhiyo dārucīriyo bhagavantam eta-davoca: " dujjānam kho panetam bhante, bhagavato vā jīvitantarāyānam, mayham vā jīvitantarāyānam de-setu me bhante bhagavā dhammam, desetu sugato dhammam, yam mamassa dīgharattam hitāya sukhāyā"ti.

10. tasmātiha te bāhiya, evam sikkhitabbam: "diṭṭhe diṭṭhamattam bhavissati, sute sutamattam bhavissati, mute mutamattam bhavissati, viññāte viññātamattam bhavissatī"ti. evam hi te bāhiya, sikkhitabbam.

11. yato kho te bāhiya, diṭṭhe diṭṭhamattam bhavissati, sute sutamattam bhavissati, mute mutamattam bhavissati. viññāte viññātamattam bhavissati, tato tvam bāhiya na tena. yato tvam bāhiya na tena, tato tvam

bāhiya na tattha. yato tvaṃ bāhiya na tattha, tato tvaṃ bāhiya nevidha, na huraṃ, na ubhayamantare⁷. esevanto dukkhassā"ti,

12. atha kho bāhiyassa dārucīriyassa bhagavato imāya saṅkhittāya dhammadesanāya tāvadeva anupādāya āsavehi cittaṃ vimucci.

13. atha kho bhagavā bāhiyaṃ dārucīriyaṃ iminā saṅkhittena ovādena ovaditvā pakkāmi.

14. atha kho acirapakkantassa bhagavato bāhiyaṃ dārucīriyaṃ gavī taruṇavacchā adhipātetvā jīvītā voropesi.

15. atha kho bhagavā sāvattiyaṃ piṇḍāya caritvā pacchābhattaṃ piṇḍapātaṇṭikānto sambahulehi bhikkhūhi saddhiṃ nagaramhā nikkhamitvā addasa bāhiyaṃ dārucīriyaṃ kālakataṃ. disvāna bhikkhū āmanatesi: " gaṇhatha bhikkhave bāhiyassa dārucīriyassa sarīrakaṃ. mañcakaṃ āropetvā nīharitvā jhāpetha. thūpañcassa karotha. sabrahmacārī vo bhikkhave kālakato"ti.

16. "evaṃ bhante"ti kho te bhikkhū bhagavato paṭisutvā bāhiyassa dārucīriyassa sarīrakaṃ mañcakaṃ

⁷ubhayamantahena. sī.

āropetvā nīharitvā jhāpetvā thūpañcassa karitvā yena bhagavā tenupasaṅkamimsu. upasaṅkamtivā bhagavantam abhivādetvā ekamantaṃ nisīdimsu.

17. ekamantaṃ nisinnā kho te bhikkhu bhagavantam etadavocum: "daḍḍhaṃ bhante bāhiyassa dārucīriyassa sarīraṃ. thupo cassa kato tassa kā gati? ko abhisam-parāyo?"ti.

18. "paṇḍito bhikkhave, bāhiyo dārucīriyo paccapādi dhammassānudhammaṃ. na ca maṃ dhammādhikaraṇaṃ vihesesi. parinibbūto bhikkhave bāhiyo dārucīriyo"ti.

19. atha kho bhagavā etamatthaṃ viditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

"yattha āpoca paṭhavī tejo vāyo na gādhati.
na tattha sukkā jotanti ādicco nappakāsati,
na tattha candimā bhāti tamo tattha na vij-
jati.

yadā ca attanā vedī muni monena brāhmaṇo,

atha rūpā arūpā ca sukhadukkhā pamuccatī"ti.

20. ayampi udāno vutto bhagavatā. iti me sutanti.